

DE MENING - JOGCHUM VRIELINK IS ONDERZOEKER (KU LEUVEN)

De spiegel van de berichtgeving

04 JUNI 2015

Zeg mij hoe u bericht geeft en ik zeg u wie u bent. Voor we beginnen wens ik de hoofddoekmoeë lezer te waarschuwen. Het is weer van dat.

rr

In de Verenigde Staten velde het Hooggerechtshof afgelopen maandag een arrest. Acht van de negen hoogste rechters oordeelden ten gunste van de Equal Employment Opportunity Commission, het federale gelijkekansencentrum, dat optrad namens een hoofddoekdragende moslima.

(Merk terzijde op dat de rechters, die diep verdeeld zijn over haast alle ideologische onderwerpen, hierover bijna unaniem zijn.)

De vrouw, Samantha Elauf, had in 2008 gesolliciteerd bij Abercrombie & Fitch – u weet wel, dat bedrijf dat enkel de maten S, XS, O(ndervoed) en A(norectisch) aanbiedt. Het feit dat de vrouw een hoofddoek droeg, zou volgens het bedrijf echter niet bij de ‘look’ passen van de mensen die er werken en ze werd geweigerd.

Abercrombie & Fitch werd nu in het ongelijk gesteld.

Opvallend is de Vlaamse berichtgeving over de zaak. De meeste analyses stelden dat de zaak erover ging of Abercrombie het recht had iemand met een islamitische hoofddoek te weren, wegens het feit dat zo'n 'accessoire' niet past bij de dresscode en het imago van het bedrijf. Een soort Amerikaanse Hema-zaak, zeg maar.

Klopt dat dan niet? In een bepaald opzicht wel. Maar eigenlijk miskent die analyse de kern van de zaak en getuigt ze van een focus op de eigen, Belgische en Vlaamse, preoccupaties.

De Amerikaanse discriminatiewetgeving omvat de plicht redelijke aanpassingen (reasonable accommodations) te treffen voor religies. Op grond daarvan mag je als bedrijf mensen niet weigeren omdat ze religieuze kentekens dragen. Zeldzame uitzonderingen daargelaten moeten werkgevers religieuze praktijken juist accommoderen. Dat is onomstreden en die kwestie was dan ook nauwelijks aan de orde.

Waar het wel om ging, was of de vrouw zélf had moeten verduidelijken dat haar hoofddoek religieus was, om zo een 'accommodatie' te vragen. Ze deed dat niet en haar hoofddoek zag er niet 'typisch' religieus uit, zodat men meende haar te kunnen afwimpelen op grond van het kledingstuk. Kortom, de vraag was of de werkgever actief had moeten nagaan of de hoofddoek religieus was en of er dus een 'accommodatiebehoefte' was.

Dat is een langlopend debat, waar lastige aspecten aan kleven: haalt de werkgever zich geen nieuwe problemen op de hals door te (moeten) vragen naar dat soort privacygevoelige kwesties of door ernaar te gissen? Het was daarover dat de zaak vooral ging (daarover én over de geloofwaardigheid van Abercrombies onwetendheid).

En dan wil ik het hier nog niet eens hebben over de journalist die schreef dat Abercrombie 'overweegt in hoger beroep te gaan tegen de uitspraak'. Dat het Hooggerechtshof kan worden overruled: dát is pas nieuws.
